

ALEM 09

Allmänna leveransbestämmelser avseende elektrisk materiel för leverans och användning i Sverige, utarbetade av Elektriska Installatörsorganisationen EIO och Sveriges Elgrossister, SEG.

Leveransbestämmelsen är ej avsedd att tillämpas för leveranser av tjänster, elektriska hushållsapparater, hemelektronik, datorer eller programvaror.

Inledande bestämmelser och definitioner

1. Om inte annat stadgas nedan, eller i övrigt avtalats mellan parterna, gäller köplagen.
2. Prisbasbelopp: Prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring (1962:381).
3. Köpesumma: Angivet pris exklusive mervärdesskatt för varor som enligt det individuella avtalet skall levereras till ett projekt eller till ett leveransställe.
4. Skriftligen: Information som kan läsas och lagras.
5. Säljaren ska på lämpligt sätt, exempelvis via sin hemsida, hålla köparen informerad om leverantörer med avvikande ansvarstider enligt punkt 38.

Anbud

6. Säljarens anbud gäller en månad, om ej annat anges.
7. Avviker säljarens anbud från köparens förfrågan, skall detta tydligt anges i anbudet. I annat fall gäller vad som föreskrivs i förfrågan, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat.

Handlingar

8. Ritningar och andra handlingar som part överlämnat förblir dennes egendom. Motparten får endast använda, reproducera eller delge tredje man sådan handling, om det fordras för det med handlingens överlämnande avsedda syftet.

Härutöver kan följa skydd enligt immateriellrättslig lagstiftning eller lagen om skydd för företagshemligheter.

9. Alla personer som befinner sig på eller levererar till en byggarbetsplats är skyldiga att bära namnbricka med uppgift om bärarens namn och arbetsgivare samt ha giltig legitimation tillgänglig, till exempel i form av körkort eller ID-kort.

Om inte annat överenskommits skall säljaren utge vite vid varje påtalat tillfälle som någon av hans anställda eller anställda hos transportörer som anlitas av säljaren bryter mot vad som föreskrivits i föregående stycke. Vite utgår med 500 SEK per person och dag.

Meddelanden mm

10. Meddelande skall (t ex genom order- eller objektnummer) ange den person eller enhet hos mottagaren som denne uppgivit handlägga leveransen.

Författningar mm

11. Varan skall uppfylla de krav som vid leveransen gäller enligt lagar och andra författningar samt de föreskrifter och anvisningar som åberopas i parternas avtal.

Ändras sådan bestämmelse efter säljarens anbud skall avtalet ändras i den mån kostnaderna eller leveranstiden påverkas.

Produktinformation

12. Hänvisas i parternas avtal till katalog eller annan produktinformation, skall varan överensstämma med däri angivna produktdata. Detsamma gäller om det av omständigheterna i avtalet framgår att parterna avsett, att varan skall motsvara data i produktinformationen.

Produktändringar

13. Säljaren äger, såvida detta ej medför tekniska eller ekonomiska olägenheter för köparen, rätt att leverera varan med efter avtalets ingående företagna produktändringar. Om för köparen sådana olägenheter uppstår, äger köparen häva avtalet såvitt avser ändrad vara samt vara som står i sådant samband med den ändrade varan, att den måste anses utgöra en enhet.

Säljaren är skyldig att ersätta köparen uppkommen skada endast om säljaren vid avtalets ingående insett eller bort inse att ändringen kunde välla sådana olägenheter som ovan sägs.

Ersättningskyldigheten enligt denna punkt är begränsad till köpesumman.

Prover

14. Prov är att betrakta som typprov, om noggrann överensstämmelse ej avtalats.

Ansvar för konstruktion mm

15. Part ansvarar för uppgifter i tillverkningsunderlag och för konstruktion som han tillhandahållit.

Part ansvarar även för av motparten föreslagen ändring av partens konstruktion, såvida han inte uttryckligen reserverat sig däremot före tillverkningens igångsättande.
16. Säljaren ansvarar inte för fel, som beror på av köparen tillhandahållen vara, såvida ej säljaren visat oaktsamhet.

Transport och mottagande

17. Om ej annat avtalats, sker leverans med säljarens transportorganisation fritt avtalad bestämmelseplats eller med fristående fraktförare frakt- och emballagefritt köparens närmaste godsstation eller annan överenskommen bestämmelseplats.

Säljaren skall teckna transportförsäkring eller på motsvarande sätt svara för varan.
18. Varan skall alltid vara märkt på mellan parterna avtalat sätt.
19. Omhändertagande av emballage och förpackning sker på köparens bekostnad.
20. Köparen ansvarar för att det finns tillfartsväg från allmän väg till mottagningsplatsen och till inom arbetsplatsen anlagda byggtransportvägar samt att köparens mottagningsförhållanden medger leverans på lämpligt sätt.
21. Om särskild lyftanordning behövs vid avlastningen av varan skall denna tillhandahållas av köparen och på dennes bekostnad om inget annat avtalats. Säljaren skall avisera köparen om och när särskild lyftanordning behövs, utom i sådana fall då det på grund av särskilda skäl står klart, att sådan avisering inte erfordras.
22. Eventuell fraktkostnad skall alltid faktureras köparen och inte uttagas kontant vid leveransen.

Returer

23. Endast sådana returer, vartill säljaren varit villande, godkännes utan extra kostnad för köparen.

Vid övriga av säljaren godkända returer krediteras köparen fakturabeloppet med ett avdrag som för lagervaror normalt är 20 %.

Vid returer skall köparen lämna uppgift om nummer och datum på säljarens faktura eller följesedel. Säljaren skall utställa retursedel för mottagen eller avhämtad vara.

Leveranstid

24. Leverans skall ske inom avtalad leveranstid. Är sådan ej avtalad i fråga om lagervaror, skall leverans ske utan dröjsmål.

Ansvar vid försening

25. Bedömer part att han kommer att bli försenad med avlämnande eller mottagande av varan skall han omgående underrätta motparten om detta och ange när avlämnande eller mottagande kan ske.
26. Om parterna avtalat om viss dag eller vecka för leverans eller mottagande av varan, skall – om parterna ej avtalat annat – part, för varje påbörjad kalendervecka varmed han överskrider denna tidpunkt, utge vite med 2 % av det avtalade priset för den försenade varan, eller om del av varan är försenad, av priset för denna del.

Vite är begränsat till 10 % av ovan angivna pris, såvida parterna ej uttryckligen överenskommit om annat maximibelopp.

Krav på vite skall framställas inom 30 dagar efter avtalad tidpunkt för leverans eller mottagande av varan. Om så ej sker förfaller rätten till vite.

Försening avseende lagervaror skall meddelas motparten senast tio dagar före leveranstidpunkten. Om så sker skall vite ej utges.

Vitesbelopp understigande 100 kr utbetalas ej.

27. Blir vid försening ny leveranstidpunkt gällande, skall om part överskrider den nya tidpunkten för leverans eller mottagande av varan vite enligt punkt 26 utges oberoende av vite som skall utges i anledning av den tidigare förseningen.
28. Har part före den avtalade leveranstidpunkten under rättat motparten om försening, äger motparten skriftligen häva avtalet såvitt avser försenad vara, endast om den aviserade förseningen medför väsentlig kostnad för denne.

Avser försening vara som tillverkas eller skaffas särskilt för köparen efter dennes anvisningar eller önskemål, äger köparen dock häva endast om förseningen överstiger tio arbetsdagar och köparen dessutom kan erhålla leverans av försenad vara från annan än säljaren före av denne aviserad tidpunkt för leverans.

29. Om försenad vara står i sådant sammanhang med redan levererad vara, eller vara som skall levereras senare, att det skulle medföra väsentliga kostnader för den hävningsberättigade parten att delvis stå kvar vid köpet, må avtalet hävas i sin helhet.
30. Utnyttjar part ej rätt att häva avtalet inom fem arbetsdagar från mottagandet av avisering av försening, skall däri angiven tidpunkt för leverans anses såsom ny leveranstidpunkt.
31. Häver part vid försening har han rätt till ersättning för den skada som uppkommit efter hävningen. Skadeståndet inklusive ersättning enligt punkt 26 och 27 skall sammanlagt inte överstiga köpesumman.
32. Utöver vad ovan stadgas är säljaren fri från ersättningskyldighet eller annat ansvar i anledning av dröjsmål med leveransen.

Mottagningskontroll och kontroll före montage

33. Om köparen inte kan närvara vid mottagandet avlämnas varan endast om köparen godkänt detta vid beställningen. Köparen godtar då att fraktföraren kvitterar varan avseende kolliantal och utifrån synliga fel.

Uteblir köparen utan sådan överenskommelse returneras varan till säljaren och levereras därefter sedan nytt leveransdatum överenskommit. Om säljaren kan visa att köparen sökts, debiteras tillkommande kostnader.

34. Följesedel skall åtfölja varan.
35. När varan överlämnas till köparen skall han göra en avstämning mot följesedel samt kontrollera varan avseende utifrån synliga fel.
36. Då varan avemballeras, eller i annat fall innan varan monteras, skall mottagningskontrollen fullföljas med efter köpets och varans art anpassad omsorg.

Reklamation vid fel

37. Köparen får inte åberopa att varan är felaktig om han inte inom nedan angivna tidsfrister skriftligen lämnar säljaren meddelande om felet (reklamation).

Fel som märkts eller borde ha märkts när varan överlämnades till köparen skall reklameras inom fem arbetsdagar därefter och innan varan monteras. Om felet kan antas ha uppkommit under transport och varan kvitteras på särskild fraktsedel skall felet dessutom omedelbart anmälas till fraktföraren.

I annat fall skall felet reklameras inom tio arbetsdagar efter det att felet märkts eller borde ha märkts eller annars kommit till köparens kännedom genom reklamation från annan.

Säljarens ansvar för fel

38. Säljaren ansvarar för fel i varan som framträder inom två år från varans avlämnande.

I de fall köparen ansvarar mot sin kund i en entreprenad enligt någon av Byggandets Kontraktskommittés Allmänna Bestämmelser, ansvarar säljaren för fel i varan som framträder inom den tid som köparen är ansvarig mot sin kund med ett tillägg av sex månader, dock maximalt 66 månader från varans avlämnande. Om säljaren har en kortare ansvarstid än fem år från varans avlämnande från sin leverantör, gäller dock den kortare ansvarstiden, om säljaren senast vid avtalets ingående skriftligen informerat köparen härom. Ansvarstiden kan dock inte understiga den i första stycket angivna tiden.

39. Säljaren ansvarar inte för sådant som beror på felaktig montering eller installation, bristande underhåll, felaktig skötsel, vanvård, onormalt brukande eller annat som kan hänföras till köparen.

Säljarens ansvar omfattar heller inte normal förslitning eller försämring.

Köparen är skyldig att följa upp och dokumentera avtalade underhålls- och skötselåtgärder.

40. För fel i varan som framträder efter de i punkt 38 angivna

tiderna ansvarar säljaren endast om felet är väsentligt och visas ha sin grund i vårdslöshet på säljarens sida. För angivna ansvar gäller i lag föreskriven allmän preskriptionstid från den dag varan levererats.

41. Reklamerad vara skall hållas tillgänglig för säljarens undersökning.
42. Reklamerar köparen och det visar sig inte föreligga ett fel som säljaren ansvarar för, och om köparen borde ha insett detta, har säljaren rätt till skälig ersättning för nedlagda kostnader.
43. Säljaren skall utan oskäligt dröjsmål efter reklamation, utan kostnad för köparen, avhjälpa felet eller företa omleverans.
44. Underlåter säljaren att utan oskäligt dröjsmål avhjälpa fel eller företa omleverans, har köparen efter skriftligt meddelande till säljaren rätt till ersättning för skäliga kostnader för att själv avhjälpa felet eller rätt till prisavdrag som motsvarar felet.

Om felet uppträder i eller berör en anläggning som med hänsyn till köparens kompetens är av komplicerad natur, åligger det köparen att, innan han själv söker lokalisera eller avhjälpa felet, bereda säljaren skälig möjlighet att göra detta.

Om avhjälpan eller omleverans inte sker inom skälig tid efter reklamationen, får köparen häva köpet såvitt gäller felaktig vara, om felet är av väsentlig betydelse för köparen och säljaren insett eller borde ha insett detta.

Vid hävning har köparen rätt till ersättning för skada han lidit. Ersättningen är begränsad till köpesumman.

45. Häver köparen beträffande en felaktig vara, får han samtidigt häva köpet avseende tidigare eller senare leveranser, om han på grund av sammanhanget mellan dem skulle ha betydande olägenhet av att stå fast vid köpet beträffande dessa leveranser.
46. Om andra stycket i punkt 38 är tillämpligt gäller att säljaren svarar för skäliga kostnader sammanhängande med reparation eller utbyte av felaktig vara nämligen:
- lokalisering av felet
  - åtkomst och borttagande av felaktig vara
  - installerande av reparerad eller utbytt vara
  - återställande av skada på fastighet eller på annan egendom än den försälda varan, vilken uppstått genom reparationen eller utbytet nödvändigt ingrepp och som är begränsad till arbetsområdet härför.

Säljarens ersättningsskyldighet enligt denna punkt begränsas till vad som kan ersättas av säljarens särskilda åtkomstförsäkring.

47. Säljaren har inte något ansvar för fel eller skada utöver vad som föreskrivs i punkterna 38-46. Detta gäller varje förlust felet eller skadan kan orsaka som exempelvis produktionsbortfall, utebliven vinst och annan ekonomisk följdförlust.

Denna begränsning gäller dock inte om han gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

48. Säljaren är inte ersättningskyldig enligt punkterna 38-46, om han kan visa att det förelegat ett sådant hinder att avlämna felfri vara som avses i punkt 61 och säljaren meddelar köparen detta enligt vad som anges i punkt 62.

Ansvar för omhändertagen vara o dyl

49. Part ansvarar för skada, som på grund av underlåten eller bristfällig vård från hans sida uppkommer på materiel, vara eller hjälpmedel som motparten tillhandhåller honom, om han inte kan visa att skadan uppkommit utan hans vållande.

Försäkringar

50. Säljaren skall under tider som anges i punkt 38, ha allmän ansvarsförsäkring som omfattar skador till följd av fel i varan. Försäkringsbeloppet skall vara lägst 200 prisbasbelopp.

Säljaren skall också ha särskild åtkomstförsäkring med ett försäkringsbelopp som inte understiger 200 prisbasbelopp.

Säkerhet

51. Uppkommer skälig anledning att antaga, att part ej kommer att fullgöra honom åvilande leverans- eller betalningsskyldighet, äger motparten rätt att kräva, att godtagbar säkerhet ställs. Sker detta ej utan dröjsmål, äger part som krävt säkerhet skriftligen häva köpet såvitt avser ej levererad vara.

52. Part får häva köpet utan att först kräva säkerhet, om motparten försätts i konkurs eller annars till följd av obestånd inte kan förväntas fullgöra sina förpliktelser enligt avtalet.

Återtaganderättsförbehåll

53. Varan förblir säljarens egendom, till dess den blivit fullt betald, i den utsträckning som sådant förbehåll är giltigt enligt tillämplig lag.

Pris mm

54. Köparen skall utöver avtalat pris utge ersättning för därpå belöpande mervärdesskatt.

55. Om ej annat avtalats, gäller det pris om vilket köparen underrättats före den avtalade leveransen.

Betalning och preskription

56. Säljaren skall till köparen översända faktura senast fyra månader efter slutleverans eller om detta ger säljare längre tid för fakturering - fyra månader efter den dag då köparens entreprenad avlämnats. Har så ej skett har säljaren ej rätt till betalning för senare översänd faktura.

57. Avser säljarens fordran belopp som ingår i köparens kontraktssumma eller mervärdesskatt avseende dennes entreprenad inträder ej preskription enligt punkt 56.

58. Om säljare kan visa att han inte känt till eller bort känna till sin fordran räknas preskriptionstiden om fyra månader från den tidpunkt då han först bort äga sådan vetskap.

59. Betalning innebär ej godkännande av varan.

Avbeställning

60. Köparen har rätt att avbeställa icke levererad vara. Vid avbeställning skall köparen ersätta säljarens kostnader för avbeställd vara, om säljaren inte kan få ersättning härför genom försäljning till annan eller på annat sätt.

Befrielsegrunder

61. Säljaren och köparen äger ej gentemot varandra åberopa underlåtenhet att fullgöra avtalet, om dess fullgörande väsentligt försvåras till följd av någon omständighet, såsom arbetskonflikt, krig, myndighets beslut, omfattande driftsstörningar hos parten eller underleverantör eller annat av parten inte vållat förhållande, som väsentligt inverkar på avtalets fullgörande och som parten inte kunnat förutse eller vars menliga inverkan han inte rimligen kunnat undanröja.

62. Part skall omgående skriftligen underrätta motparten om att befrielsegrund föreligger. Eljest äger han ej åberopa denna.

63. Kan avtalet ej fullgöras inom skälig tid, äger vardera parten skriftligen häva avtalet till den del dess fullgörande försvårats av omständighet som ovan nämnts.

Tvist

64. Om inte parterna kommit överens om annat gäller följande. Tvist på grund av avtalet skall avgöras i Sverige med tillämpning av svensk materiell rätt med undantag för dess regler om lagval. Om det omtvistade beloppet inte uppenbart överstiger 150 prisbasbelopp, exklusiv mervärdesskatt skall tvisten avgöras av allmän domstol. I annat fall skall tvisten avgöras genom skiljedom enligt lagen om skiljeförfarande. Med prisbasbelopp avses prisbasbeloppet vid tidpunkten för väckande av talan.

Part äger dock inför allmän domstol väcka talan om utbetalning av ostridiga enligt avtalet förfallna belopp.